

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLEMSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . . . 6.- kor. Egy hónap . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:

Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . . . 9.- kor. Egy hónap . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési

és mindennemű pénzküldemények csakis Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtatott számlájára fizethetők. Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.

Nincs kibuvó!

Khuen miniszterelnöknek bőséges félesztendő és vakon szavazó óriási többség állott rendelkezésére, hogy az országot rendszer időben költségvetéshez juttassa. És most mégis indemnitást kénytelen kérni. A magyar országgyűlést ném-ságba kellett fojtani, hogy géc és kritika nélkül vihessék keresztül a bécsi delegációs ország-árulást, ahol eldobták az annexió milliárdokat, megszavazták az örületes hadügyi követeléseket, dicsőítő ódákat zengtek a létszám-emelésnek és az osztrák birodalmi törékvések minden fajtájáért, leócsárolták a nemzeti vágyakat és kihirdettek egy szégyenteljes új elvet: hogy a nemzetnek nincs joga a tőle követelt óriási pénz- és véráldozatok megszavazását bizonyos nemzeti követelések teljesítésétől tenni függővé. Ezt ócska, közép-korba illő politikának bélyegezte Tisza és Khuen ráduplázott. Közben elárulták az önálló bankot, a készpénzt és pénzzel segítették Horvátországot, hogy még az is erőre jusson fölöttünk. A bánt elő-

léptették horvát miniszterelnökké és elküldték Bécsbe, Aehrenthallal tárgyalni a horvát és a magyar ügyekről. Tehát a külügyminiszternek beavatkozási jogot engedtek Magyarország belügyeibe, holott a bán a magyar királylyal is csak a magyar kormány közvetítése útján tárgyalhat. Közben kigondoltak új adómonopóliumokat a szegény magyar népmilliók újabb megterhelésére, a tanítókat, állami tisztviselőket, a kulturális és szociális reformok életbeléptetéseért könyörgő küldöttségeket pedig könyörtelenül kidobták.

És mindennek a dicső „nemzeti munkának” a vége az, hogy a Khuen-kormány ugyanarra az indemnitásra szorult, amiért a koalícióra kigyót-békát kiabált. Hiába akarják ma bemagyarázni a nemzetnek, hogy az indemnitás, — amelyet ilyen vétkes politikai okok miatt kénytelenek ma ők is az országgyűléstől kérni, — nem a bizalom kérdése. Nagyon is a bizalom kérdése az, hogy az olyan kormány, mely ilyen bünyösen bánt az ország pénzével, közjogával és vitális érdekeivel: érdemes-e arra, hogy

az ország őt törvényesen megszavazott költségvetés nélkül, az eddigi kereteken a nemzeti közvagyon további kezelésével megbizsa?

Az ellenzék, mely hat hónapig némaságba volt fojtva, ezt a bünyös gazdálkodást számon fogja kérni, még pedig a legteljesebb hazafui fölháborodással, elszánt, kemény harcot indítva.

Jellemzi Khuen megdöbbentő politikai avaszságát az, hogy ő az obstrukciót maga szeretné saját maga ellen szándékosan fölidézni. Csapdának tekinti a küzdő ellenzékkel szemben az obstrukciót, melybe most kénytelen bele-menni.

Egy új november tizennyolcadikát tervez ugyanis, amikor erőszakkal keresztül fog vinni egy új házszabályrevíziót, minden harc, vagy obstrukció örökre való letörésére és elfojtására az országgyűlésen.

Az ellenzéknek azonban ettől nem kell félnie. Am próbálja felidézni Khuen a gyászos november tizennyolcadikát, keservesen meg fog győződni arról, hogy amilyen meglepően aratta az ország be-

Solingeni acélárak, zsebkések, Gósinál Piac-u. ollók, önbortvák Gósinál 32. sz.

Róráte.

Irtta: Ábrányi Emil.

A tízedik kupica anizettnél széles tenyerével lecsapott a kerek márványasztalra, hogy az összes snapszos pohárkák rezegve táncolni kezdtek és rekedés hangon fölkiáltott:

— Fantázia minden! . . . Mondom százszor és ezerszer: fantázia minden! Lehet, hogy van az univerzumban még boldabb csillag is a földnél, de szent igaz, hogy itt, ezen a világon, fantázia minden!

— De! hogy is fantázia, Dömök bácsi! Hát a gőz, a lokomotív, a vasút?

— Szamarak vagytok, ha nem látjátok be, hogy az ember, amióta történetet csinál, fantáziából él . . . és fantázián nyugodott minden nagy emberi intézmény!

— Hát a nehézkedés törvénye! Darwin és Edison! A villamos találmányok!

— Nem egy pár okos emberről van szó, hanem a milliókról, a száz milliókról, az ezer milliókról! . . . Zeusz, akinek Görögországban aranszobrot állítottak, Jupiter, akinek Rómában mesés drágaságu templomokat építettek, nem fantázia? Az Olimp, mint istenek székhelye, nem fantázia? Pán, a nagy Pán, aki élte az egész természetet, nem fantázia? Az egész mitológiai trupp,

amiben ezer esztendőig vakon hitt sok száz millió görög, nem fantázia? A hellén és római állam mitológiai isteneknek nyugodott, mint szilárd alapon. De mivel a mithosz merő képzelődés, mi volt hát ez a szilárd alap? Fantázia, semmi egyéb!

— Ha szorosan vesszük . . .

— Hogy vegyem, ha nem szorosan? . . . Szokrateszt halálra ítélték, mert a mitológiai bándát kinevette. Hát talán ártatlan volt ez a fantázia? Nem öltek a nevében hivatalosan embert, még pedig olyan lángeszű embert, mint Szokratesz? Nem kényszerítették mindenkit a törvény erejével, hogy ezt a hazug fantáziát úgy tiszteljék, mint a legfőbb, legszentebb igazságot? . . . Hát a germánok istene, Wotan, nem fantázia? Tiór, vagy Trim, a kalapácsos isten, nem fantázia? És a walkűrök, akik a Valhallába nyargalnak az elesettek lelkeivel, nem gyerekes képzelődés? Az! És mégis hosszú századokon át ez a fantázia uralkodott a germánok, a skandinávok egész világán. Ez volt a vallás, az állam! Ez a képzelődés volt az igazságok igazsága! . . .

— Végre is . . .

— Végre is mi a Mózes genezise, ha nem fantázia? Az agyagtól gyúrt Ádám, a boidából fabrikált Éva, a lángpalossal kergetődző kérub, a fehérszakálu isten, aki

Ábrahámot személyes vizittel tünteti ki és Mózes — miután táblákat irt a számára — sajátkezűleg temeti el a hegytetőn, mint egy öreg sirásó, nem fantázia mindez? És József, aki megállítja a napot . . . és a cethal, aki a tengerbe dobott Jónást bekapja, mint egy apportáló vadászeb és három nap múlva sértetlenül kiköpi, hogy tovább prédikáljon, nem fantázia mindez? És nem ezen a fantázián nyugodott az egész zsidó állam? És nem hivatkoznak az ő-szövegre most is százmilliók olyan szörnyű komolysággal, mint a hármasszövegre a mi diplomataink? — A kegyelet szempontjából.

— Nem akarom sérteni senkinek a kegyeletét. Én csak azt bizonyítom, hogy az emberek általában szamarak és fantázia minden! A kereszténység lényege gyönyörű, Jézus jellege csodálatos . . . de az immaculata koncepció, a jászolhoz siető három király, a vezető csillag (tudjuk, hogy minden planéta egy-egy óriás világ, megtömve a maga teremtményeivel) nem fantázia? Lázár, a már rothadó Lázár, aki egy szóra engedelmesen föl-támad és nyugodtan folytatja polgári foglalkozását — nem fantázia? Az evangélium, ahol ezek a szép legendák primitív módon elvannak mesélve s aminek az igazságára száz és százmillió ember esküszik — : nem fantázia?

Wacha Róbert modern tisztító és műfestő intézete
megnyit.

csapásával munkapárti sikereit, épp oly meglepően fogja most elsöpörni a nemzeti felháborodás vihara egész gyászos és bűnös uralmát. Az egész ország az ellenzékkel tart, mert nincs egyetlen rétege a magyar társadalomnak, amely Khuen eddigi kormányzása által becsapottnak, megcsaltnak, vagy legalább is csalódottnak ne érezné magát. Egy új november tizenharmadiki merénylet megpecsételne a mai többség sorsát, úgy, amint Tiszák merénylete megbuktatta annak idején a megromlott szabadelvű pártot.

Az indemnitás vitája.

A képviselőház ülése.

Az állami számszék elnöki állására ejtette meg a mai ülés elején a jelölést a képviselőház s így a honatyák meglehetősen számban gyűltek össze. Azután folytatták az indemnitás vitáját.

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Kenedi Béla, a pénzügyi bizottság előadója, az új monopólium-javaslatokról terjeszti be a bizottság jelentését.

Elnök: Napirend szerint következik az állami számvevőszék elnöki állásának belöltése végett az 1870: XVIII. t.-c. 6. §-a értelmében a jelölés. A képviselőház három jelöltet ajánl. Ha az első helyen jelöltnek nem volna meg az abszolút többsége, akkor újra szavaz a Ház s az ekkor legtöbb szavazatot kapott jelölt fog a király elé terjesztetni ki-nevezés végett.

Szász Károly jegyző olvassa a névsort.

Az erősen berregő folyosói csengők lassan becsábítják a honatyákat a terembe, ahol egyahugyan folyik a szavazás, a horvátok nem szavaznak, inkább kimennek a teremből.

— Dömök bácsi, a kupicák nagyon szaporodnak!

— Bánom is én! Mi vitte a keresztéseket Jeruzsálembe? Nem a fantázia? Nem fantázia volt-e az, amin századokig veszedkedtek a Szent Cipriánok, Szent Polikárpok, Akvinói Szent Tamások? Nem fantasztikus szórásálasogatás az egyházatyák minden polémikus fejtegetése? A gnosztikusok és manichéusok képtelen reformjai? A pelágián tévtan, a nestoriánus tévtan, a monofiziták tévtana és a monoteleták tévtana? És az a tömérdek végzés, amit a különböző egyetemes zsinatok hoztak az ereinek ellen? A pokol, a purgatórium, a mennyország — nem fantázia? Szent Bertalan éjjelén nem a teológusok fantáziája miatt pusztult el százezernél több férfi és vászonzseléd? Maga Luther, a nagy reformátor, a tudomány szempontjából micsoda? Egy korlátolt agyu bibliás álmódzó, aki naiv hittel esküszik a halász-evangéliisták meséire és tintatartókat vagdos az ördög fejéhez! Még Kálvin se más, csak egy hidegebb fajtájú fantaszt! . . . A harminc éves háboru elpusztította fél Európát vallásos fantáziából, — ami voltaképpen üresebb és súlytalanabb egy levegőbe fújt szappanbuboréknál!

— Dömök bácsi, későre jár az idő!

— Lumpok ne beszéljenek időről! Igen, igen, urfiak — a katolikusok, a reformátusok, a mohamedánok, a buddhisták és az összes hitfelekezetek . . . a spanyol inkvizí-

A névszerinti szavazás befejeztével a Ház előtt megszámlálják a szavazatokat.

Elnök jelenti, hogy beadtak összesen 174 szavazatot, ebből hármat Thuróczy Vilmos 125 szavazatot, Bujanovich Sándor 58 szavazatot, Macsvánszky József 53 szavazatot, Tóth János 44 szavazatot, Dárday Sándor és Nyegre László 1—1 szavazatot és üres volt 1 szavazólap. Így abszolút többséget csak Thuróczy kapott, tehát a többi három jelölt között új választást elrendeli.

Felkiáltások balról: Ez a munka! Eljen a nemzeti munka!

Elnök: Elrendeli tehát az új szavazást a második és harmadik helyre jelöltek számára. Előbb azonban az ülést tíz percre felfüggeszti.

A városatyaválasztások.

Küzdelem négy helyért.

A törvényhatósági bizottságban négy tagsági-hely üresedett meg három utcában. E helyekre a közgyűlés a választást december 14-ére tűzte ki.

A függetlenségi párt nagy erővel készül a választásokra, amelyeknél a párt olyan jelölteket állított föl, akik a függetlenségi zászlót bizonyos diadalra viszik.

A városi tanács már minden intézkedést meg is tett a választásokra.

Tudvalevő, hogy két bizottsági tagsági helyre a Varga-utcaiak, egy helyre a Csapó-utcaiak s egy helyre a Péterfia-utcaiak választanak és pedig a Varga-utcában Jászay Rezső dr. és Motesiczky Hugó, a Csapó-utcában Pongó Lajos, és a Péterfia-utcán Zöld Mihály tagsági helye üresedett meg.

A szerdai napra kiűzött választások helyül a polgármester kijelölte a következő helyeket:

tor és a skót puritán, VII. Gergely és Melancton, Róma és Oxford, Tetzel izgatása és a towngowia viták.

Szent Ágoston és Luther —: mind, mind a fantáziát képviselik! . . . És amondó vagyok, hogy a természettudós még békés, harmónikus istenhitéhez képest ez a fantázia bűnös merénylet, veszedelmes gőg és nevetéses gyerekjáték egy füst alatt!

— Ah, ah Dömök bácsi, ez a mondás igazán szép . . . de . . .

— Fantázia minden! . . . Csak egy nem fantázia, fiacskám . . . — az az egy nem fantázia, hogy ebben a pillanatban nincs egy huncut garasom! . . .

— Nincs?

— Nincs! Ez a valóság! És valóság lehet az is, hogy valamelyikőtök tüstént tiz koronát fog nekem kölcsön adni! A kupicákat én fizetem! . . . All?

— All! . . . Jobban, mint Dömök bácsi a maga lábán! . . .

— Nem viccet kérek, — hanem tiz koronát!

En szurtam le a tiz koronát Dömök bácsinak . . . és mentünk kifelé a soha be nem záruló kávéház márványasztala mellett. A Ferenciek terén vittük át az öreget, és a templom tornyában rórátára harangoztak . . . orgonaszó bugott ki a sivar szürkölőbe . . . öreg lámpák reszkettek a fémhomályban . . . én ezt a fantáziát szebbnek találtam mindenél a világon.

A Varga-utcában a katolikus főgimnázium tornatermét, a Péterfiai választás helyül az egyházi tanácstermet, a Csapó-utcai választás helyül pedig a tűzoltó-laktanyát választotta.

A vándorkiállítás rendszere.

Tizenhét új kép Debrecenben.

Sűrűn nyilatkozik meg a vélemény, hogy hozzánk a vándorkiállítás megfogalkozva, kiválogatva érkezett, holott a tény az, hogy nálunk a kiállítás nemcsak eredeti darabszámját tartotta meg, hanem színvonalban is emelkedett az első állomáshoz, Egerhez képest.

Négy év előtt ugyanis tényleg az volt a helyzet, hogy a jobb, eladott képeket megtartották a kiállításban. Most azonban az egy Szinyei kivételével az összes megveit képeket kiadták vevőiknek s azokat mindig pótolták.

Igy az előző állomáson, S. A. Ujhelyen 17 kép kelt el, s ezeknek pótlásául tényleg 17 új kép érkezett Debrecenbe.

Ez tehát a darabszám fennmaradását bizonyítja. A mi pedig a színvonal emelkedését illeti, annak illusztrálásául elég annyit jelezni, hogy Eger óta a kiállító művészek száma is megnőtt és pedig olyan előkelő művészekkel, mint Róna, Mednyánszky, Tólggyessy, Skuteczky. Ezek a katalogus művész-névsorában (85 ik oldal) nem is szerepelnek, akiknek műveivel tehát a kiállítás színvonala minden kétségen kívül emelkedett.

Sajnos, hogy az összes állott műtárgyak a helyiség szűk volta miatt kiakaszthatók nem voltak! Ez azonban vis major, amelyről senki sem tehet. Huszonöt kép részére már nem jutott hely, sőt az összes állványokat sem lehetett elhelyezni.

A kiállítást egyébként a közönség nagyon szorgalmasan látogatta. Azt kell mondanunk, hogy ilyen nagy látogatottságnak még egy kiállításunk sem örvendett. Reggel és délután a tanuló ifjuság van fent, a déli és esti órákban pedig a nagy közönség és pedig a város színe-java.

Tegnap este már a művásár is megindult. Két műtárgyra érkezett ajánlat Balogh Bertalan igazgatóhoz s most folyik a művészekkel az alku, remélhetőleg jó eredményvel.

Jegyzetek.

Hangok hallatszanak, amelyek hirdetik, hogy Magyarországon nagy a klerikalizmus. Bármilyen tendencia szólaltatja is meg ezeket a hangokat, igazuk van: Magyarországon csakugyan terjed és grasszál és folytonosan erősödik a klerikalizmus. A klerikalizmus nyugati apálya valószínűleg azzal a hatással lesz nálunk, hogy itt dagályát okozza a klerikalizmusnak. Mind az az erő, mely ott fölszabadul, hatni, működni fog nálunk és Róma, miután egyik csatát a másik után ve-

Magyar Bodega

Kossuth-utca 6. szám.

Prágai sonka, gyönyörű felvágottak gépen szelve, színházi cukorkák kaphatók.

Érmelléki borok!

Finom liquerök!

szítette el nyugaton, vad elkeseredéssel fog nekifeküdni annak, hogy kivételes pozícióját, régi hatalmát föntartsa és megerősítse nálunk. Jelen valóban már is vannak erre és ezeket a jeleket csak a vak nem látja. Am mindenképpen, aki aggódik, megnyugtathatunk, a klerikalizmus ezúttal hatalmon kívül grasszál, mert az igazi hatalom a Khuen-Kéderváry kormány kezében van és a Khuen-Héderváry kormány liberalizmusa felől mindenki meg lehet nyugtatva, aki a kormány működését ismeri. Kétségtelen, hogy a klerikalizmus kormányon és tényleges hatalmon kívül is féltékeny és erős: akkor azonban, amikor a tenni tudó és intézkedő hatalom nem az övék, szinte nem is árt az, hogy mozognak, mert ezzel ébrentartják és állandó visszahatásra ingerlik a liberális kormányhatalmat. Klerikalitás ellenfél nélkül — amint ezt a szabad-elmű párt huszesztendő története bizonyítja — a liberalizmus hajlandó az elhárításra konzervatív megállapodásra. A reakció az észlelő szerepét játsza minden halandó kormányzattal szemben, hogyha a nyugati államokban Európa-szerte legerősebb a radikalizmus, könnyű megállapítani azt az összefüggést, hogy kevésbé ezelőtt még a nyugati államokban dühöngött és a nyugati államokban volt legerősebb a reakció. A magyarországi reakciótól sem kell tehát megijedni, hanem a magyarországi reakciót szépszerével le kell törni. Aminek — akárki hiheti — el fog jönni az ideje.

A Portugáliából kiűzött jezsuiták tartományfőnöke ma külön kihallgatáson volt a pápánál és emlékiratot terjesztett eléje, melyben a portugáliai kormány jezsuita-ellenes vádjait cáfolja. Bizonyos, hogy a szentszéki hitelt fog adni ennek a cáfolatnak. Azonban az a baj, hogy a memorandum valamikor majdnem szó szerint tiltakozás volt, mellyel a rend a portugál néphez fordult, protestálva a kiűzés ellen, a portugál nép pedig, mely elvégre a maga bőrén és közvetlen közlelől ismerhette meg a per anyagát, úgy döntött, hogy ő maga is nekifogott és segített kiverni a jezsuitákat az országból. Ezek után a tiltakozásnak s egy esetleges szentszéki deklarációnak igen kevés hitele lehet, elvégre a portugál nép volt elsősorban illetékes arra, hogy döntson, a döntést tehát tessék respektálni. Ha pedig erőszakok és igazságtalanságok történtek velük, ezek ellen a jezsuiták panaszkodhatnak legkevésbébb joggal; vannak kivételes alkalmak, amikor a civilizált társadalmak rendjén falülkerekedik a puszták törvénye, a „szemet szemért, fogat fogért, vért vért” eive.

Séta a Thaly-szobákban.

Megtekinthetők a relikviák.

A napokban a Thaly-ereklyék két szobájának rendezése befejezést nyert s megnyílt a közönség előtt. A rendezést Zoltai Lajos muzeum-őr végezte nagy tudással, kedvvel és ügyszeretettel.

Ma délelőtti munkatársunk Zoltai Lajos muzeum-őr kalauzolására mellett megsejmelte a

Thaly-szobákat, amelyekben fel vannak halmozva az ősz kuruc által Debrecennek hagyományozott, számos műtörténeti becsesel bíró relikvia.

Zoltai Lajos muzeum-őr, aki a két szobát rendezte gondos és csinosítással, lehetőleg igyekezett megtartani azt a rendet, amely az elhunyt pozsonyi és budapesti lakásán volt.

Az első szobában van Thaly íróasztala, amelyet 49 évig használt és amelyen legtöbb munkáját írta.

Ezen az íróasztalon van Telcs Ede szobrász plakett-mintájának eredetije, amelyet az ország veretett Thaly tiszteletére, az 1904. évi obstrukció leszerelése alkalmából, az ő békeközvetítése érdemeül.

Nagyon érdekes dolgok vannak még e szobában egy üveg-szekrényben. Számos arany-, ezüst- és bronz-plakett, továbbá külföldi érdemrend, amelyeket tisztelőitől s államfőktől kapott Thaly Kálmán. Feltalálhatók azok az eredeti diszoklevelek is, amelyek Thaly Kálmán dr. diszpolgárságának megválasztásáról szólnak.

A másik szoba is telve van különféle értékes relikviával. A többek között ott van az a zászló, amelylyel ravatala le volt takarva. Egy iratos szekrényben látható debreceni mandátumai közül két eredeti példány, továbbá Apponyi Albert gróf ceruza-jegyzete azon beszédéről, melyet Thaly temetésén mondott.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerdán-Kard becsülete színmű. A szerző jelenlétében. Csütörtökön Cigányszeralem operette. Ujdonság. Pénteken Cigányszeralem operette. Szombaton Cigányszeralem operette. Vasárnap délután Liliom Klári népszínmű. Este Cigányszeralem operette.

* **Cigányszeralem.** Lehár legújabb operettje, mely Bécsben, Budapesten uralja ma az operett színpadokat, Debrecenben december 1-én kerül először színre. Kolozsváron ugyan-e napon, míg Nagyváradon december 3-án kerül bemutatásra. Nyolc-tíz nap lefolyása alatt az ország összes nagyobb színpadjain a Cigányszeralem operett lesz műsoron, még pedig mindenütt sorozatos előadásban, úgy hogy alig lesz ember, aki ez igazán bájos, szép zenéjű művet meg nem nézi. A darab magyar tárgyú meséje, szép zenéje, kiváló táncszámai hosszú életet biztosítanak az operettnek. A debreceni színpadon kiváló gondos készülnek a Cigányszeralemre. Zilahyné S. Vilma, Szilassy Etelka, Miske Aranka, Horváth Kálmán, Kardos Géza, Dész és a többiek mind nagy igyekezettel tanulják az ének- és táncszámokat, nap-nap mellett folynak a próbák, hogy precíz és összevágó előadásban kerüljön színre a világhódító Cigányszeralem. Vidékről jegyek telefon vagy levél útján megrendelhetők. Telefon számok:

Titkári iroda: 545. Igazgató iroda: 735. Igazgató lakása: 666. Level és sürgöny cím: „Színházi Pénztár, Debrecen.” Az első három előadásra földszinti és I-ső emeleti páholyok és földszinti támlásszékek első sorai is kaphatók. A színpadi cigányzenét Veres Tóni és fia zenekara szolgáltatja. — **Decemberi műsortervezet.** Az igazgatóság következő műsortervezetét állított össze december hónapra. Cigányszeralem operette ujdonság. (Lehár.) Leányvásár operette ujdonság. (Kerner.) Robert és Bertram énekes bohózat ujdonság. (Reöder.) Jánoska regejáték ujdonság. (Martos-Jakobi.) Csók vigjáték. (Dóczy.) Coriolán tragédia. (Shakespeare.) Testőr vigjáték ujdonság. (Molnár F.) Fedora színmű. (Sardou.)

Megnyitják a derecen-nagyvárad vasutat.

Lapvélemény az új vasutról.

Néhány hét múlva már végig szalad az új sineken az annyira várt és kívánt új vasút, a debrecen—nagyvárad vicinális.

Abból az alkalomból, hogy a megnyitás határideje rohamosan közeledik, a Budapesti Hírlap ezeket írja az új vasutról:

A debrecen—nagyvárad helyi érdekű vasút építő munkája annyira előrehaladt, hogy e vasútnak forgalomba helyezése december közepére várható.

Az új helyi érdekű vasútnak szűkebb körű megjelölésére tulajdonképpen helyesebb volna a derecske—biharpüspöki helyi érdekű vasút elnevezést használni, mert a most megépült új vonal a debrecen—derecske—nagyvárad helyi érdekű vasútnak Derecske állomásból indul ki s a M. Á. V. püspökladány—nagyvárad fővonalának Biharpüspöki állomásába fut be.

Mindazonáltal a vonatok Debrecenről Nagyváradra fognak közlekedni, mert az újonnan épült, 45 kilométer hosszú vasút egyrészt a debrecen—derecskei 20 kilométer hosszú forgalomban levő vonalat, másrészt a M. Á. V. fővonalán a biharpüspöki—nagyvárad 50 kilométer hosszú vonalrészét peageként fogja használni, úgy hogy az új vasút vonalainak forgalmi végső pontja Debrecen, illetőleg Nagyvárad állomás lesz.

A két végső pont között az összes távolság tehát 70 kilométer. A 15 tonnás kocsioknak az egész vonalon való végigjáratathatása céljából szükséges még, hogy a debrecen—derecskei vonalrésznek csak 5000 kg. keréknyomásra épült felépítményét 6000 kg. keréknyomású teherbírára erősítsék meg, amely munkát az engedelmző tárgyalás alkalmával a debrecen—derecske—nagyvárad helyi érdekű vasutársaság magára vállalt. Egyébként ez utóbbi helyi érdekű vasutársaságnak a most épült derecske—biharpüspöki-i vasút megalakítandó részvénytársaságával leendő fuziója már biztosítva

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők
4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban
„Központi” címre tessék figyelni! **Piac-u. 41.**

van, amidőn is a már egyesített két vasut jogosan veheti majd föl a debrecen—nagyvárad vasut nevét.

Az új vonal Derecske állomás déli végéből ágazik el s azonnal keletnek fordul Konyár község mellé. Továbbad a 16 ik kilométernél eléri a konyári Sóstó-fürdőt, hol a közelben fekvő Bajonta-pusztára való tekintettel Bajonta-Sóstó-fürdő elnevezéssel állomást építenek.

A vasut itt délkeletnek fordul s ezt az átlagos irányát mindvégig megtartja. Elhalad az egymás mellett fekvő Pocsaj és Esztár községek között s a Berettyó folyó áthidalása után érinti Kismarja, Nagykeréki (Bocskay kastélya), Nagyszántó és Kisszántó községeket s a M. Á. V. Biharpuspöki állomásába annak nyugati végén fut be.

A vasut jellege teljesen síktöldei négy ezrelék maximális emelkedéssel és 300 méter minimális ivsugárral. A vágány 6000 kg. keréknyomásra épül. Egyetlen jelentősebb műtárgya a Berettyón át Pocsaj mellett épülő hid, amelynek az árterület áthidalásaival együtt két husz méteres és egy (középső) 35 méteres nyílása van. A vasgyárak nagy elfoglaltsága miatt e hid vasszerkezetének gyártása megkésett. E zavaró körülmény nélkül a vasut már korábban megnyitható lett volna.

UJDONSÁGOK

— **Protestáns estély.** A református főiskola Hittanszaki Önképző Társulata ez iskolai évben ismét felújítja a múltban is oly szép sikerrel rendezett prot. estélyeket. Szükségtelen ezeket hosszasan ismertetnünk. Hiszen aki emlékezik még a kellemesen eltöltött, de mély tartalmu estélyekre, amugy is látja, hogy mily nehezen nélkülöz-e azokat protestáns társadalmunk az elmúlt év folyamán. Az első protestáns estély december 4-én d. u. háromnegyed 5 órakor lesz a főiskolai diszteremben a következő műsossal: 1. Régi magyar vallásos ének. Férfikarra: Mácsai, előadja a főiskolai énekkar. 2. Megnyitó beszéd. Bereczky József főisk. senior. 3. A főpap halála. Irta és szavalja: Pánczél Jenő hittanhallgató. 4. Beethoven: Paikeltique sonáta. Zongorán: Simonffy Irénke urleány. 5. Beszéd. Szele Miklós vallásnár. 6. Székikádár: Megpróbáltatásban. Éneklő S. Nagy József hittanhallgató, harmóniumon kíséri: Herpay Gábor főgymn. s. tanár. 7. Sánta Károly: Múlt, jelen, jövő. Személyek: Múlt, Kolozsavry Kiss László hittanhallgató; Jelen, Bányai Lajos hittanhallgató; Jövő, Hajdu Ilonka urleány. 8. VIII. zsoltár. Közének. — Akik tévedésből meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, sziveskedjenek a főiskolai seniori hivatalhoz fordulni.

— **Szabadiskola.** Holnap, szerdán 6 órakor Adler József tartja befejező előadását a „Bank és hitelek” ről az ipartestület disztermében. Az előadás vázlata ez: 1. Magyar problémák: Jegybankok. Az osztrák-magyar bank. A készfizetések. Önálló vagy közös bank? Bank és vámterület. 2. Helyi problémák: Debrecen pénzintézetei 10 évvel ezelőtt és most. Honnan kerültek elő azon tőkék, amelyek a pénzintézetek vagyonát képezik? Mi az oka annak, hogy a pénzintézetek száma folyton nő? — A gazdasági élet e fontos kérdésével foglalkozó előadás mindenki részéről nagy érdeklődésre tarthat számot.

— **A honvédkiegészítő parancsnokság új helye.** A m. ki. debreceni 3. honvéd kiegészítő parancsnokság iroda helyisége Rákóczi-utca 24. b. szám alá költözött át.

— **Jogász-szoáré.** A „Joghallgatók Önképző-köre” december hó 1-én, délután 5 órakor, a ref. főiskola disztermében a megindítandó „Jogászélet” c. hetilap javára Jogász-soirée-t rendez. Helyárak: I. hely 2 K, II. hely 1 K, állóhely 50 fillér. Jegyek előre valthatók Antalffy József jegyirodájában (Piac-utca 44. szám.) A szoáré műsora: 1. Révfy: Ejjel a Tiszán. Előadja: a főiskolai énekkar. Mácsai Sándor énektanár vezetésével. 2. Megnyitó. Tartja: Röncsik Jenő, a J. Ö. K. elnöke. 3. Coppée: A kovácsok sztrájkja. Előadja: Julow Jenő joghallgató. 4. Chopin: Cis-moll polonaise. Zongorán előadja: Tüdős Kata urleány. 5. A külföldi diákletről. Szabadelőadás. Tartja: Dr Kovács Gábor jogakadémiai tanár. 6. Puccini: „Tosca” operájából részlet, éneklő: Csath Kálmán joghallgató, zongorán kíséri Szűcs Kálmán joghallgató. 7. Vizsgaválat. Előadja: Tóth Gyula joghallgató. 8. Palotási—Micsai: Dalra fiúk... Előadja: a főiskolai énekkar. Mácsai Sándor énektanár vezetésével.

— **Csütörtöki felolvasó-est.** A róm. kath. főgymnásium disztermében holnap, csütörtökön délután 5 órakor tartandó felolvasó-est műsora a következő:

1. Verdi—Liszt „Rigoletto-concert paraphrase” zongorán előadja Hegedüs Alice urleány.

2. „A modern művészet jogosultsága.” Irta s felolvassa Balogh Bertalan ur, a képzőművészeti társulat képviselőjének igazgatója.

3. Mozart: „Sarastró áriája a Varázsfuvolából.” Éneklő Fischer Rezső ur. Zongorán kíséri Szemerédy Béla ur.

4. Szavallat. Előadja Szűcs Margit urleány.

5. Regény versekben. Irta s felolvassa Szathmáry Zoltán ur.

6. Dvorák: „Trió op. 74.” I. hegedűn Schusztér József ur, II. hegedűn Göbler Géza ur, mély hegedűn Hora Sándor ur által.

E rendkívül érdekesnek ígérkező felolvasó-estére jegyek kaphatók az Antalffy-féle piac-utcai könyvkereskedésben. Üllőhely ára 60 fillér. Állóhely 30 fillér.

— **A műpártoló egyesület sorsolását** az elmúlt 1909. évre tegnap ejtették meg a következő eredménnyel: 400 koronás nyereményt nyert dr Tervey Tamás, 200 koronás Csanak József, 100 koronásokat dr Kovács József ügyvéd, Des Combes Henrik, dr Kardos Albert, dr Löfkovics Márton. A sorsolást ma este folytatják a kiállításban. Az egyesület ezután is értesíti a nyerteseket, hogy december hó 10-ig vásárolni tartoznak, különben ahhoz való jogukat az egyesület javára elvesztik.

— **Szél Kálmán dr. dalműve.** A debreceni orvosi kar egyik illusztris tagja, Szél Kálmán dr történelmi dalművet írt. Szél dr igen kiváló muzsikusként, akinek a zeneszerzés terén eddig is jelentős sikerei voltak. Új műve a Lackfi című opera, amelynek szövegét és zenéjét ő szerezte. Akik a dalmű egyes részleteit hallották, elismerőleg nyilatkoznak annak szépségeiről, magyaros voltáról. A szövegkönyv nagy költői készséget árul el s a pattogó verssorokra szinte rákinálkozik a szép zene. Az új opera vezérkönyve és zongorakivonata megrendelhető dr Szél Kálmán lakásán: József kir. herceg-utca 35—37.

— **Zászlós és ügyvédjelölt párbaja.** Tegnap reggel 8 órakor a honvéd gyalogezred laktanyájában súlyos feltételű bandáznélküli kardpárbajt vívott Hazay Elemér csendőrszázados Illési István ügyvédjelölttel. A haragos felek összeszólalkozása egy leány miatt történt. A második összecsapásnál Illési egy 20 centiméter mélységű sebet kapott a mellén. A felek nem békültek ki.

— **Festőminták** (gyönyörű tájképek, csendélet, rózsák) kölcsön is kaphatók Horovitz Zsigmond papírüzletében, Piac-utca 12. sz. (Stencinger-ház.)

— **Eljegyzés.** Leipniker Benő eljegyezte Ujlaki Irmát, özv. Ujlaki Józsefné leányát, Ujlaki Antal író, szegedi városi bizottsági tag és Ujlaki Henrik kir. államvasuti főmérnök nővérét.

— **Blériot Hamel repüléséről.** Graham White aviatikusnak a „Pearsons Magazine”-ban közölt és általunk csütörtöki számunkban ismertetett interjúját illetőleg Blériot aeroplányára Párisból annak a közlésére kér fel, hogy a repülőgépek átlagos ára nem 30,000 korona, de jóval kevesebb, valamint hogy tizenöt gépész alkalmazása a gép körül, mint amiről az interjúban szintén esett szó, merőben felesleges. Így Hamel cambridgei egyetemi hallgató angol aviatikusnak, aki csak az elmúlt hetekben produkált igen szép repüléseket Debrecenben és Nagyváradon, csak egy gépésze volt. Persze az aviatikusok lehetőleg egyedül szeretnének maradni a versenyeken s ez az oka annak, hogy a repülésről olyan fantasztikus híreket terjesztenek.

— **Levágta kis gyermeke fejét.** Borzalmas gyermekgyilkosság történt Bányavár községben. Egy fiatal anya hirtelen támadt elmebajában levágta ártatlan kis gyermekének fejét. Bányavár községben él Zadravec Bálint gazda feleségével, született Novák Ilonával. A házastársak békés egyetértésben éltek egymással és gyermekeikkel, akik közül a másfél éves Ilona volt a legfiatalabb. Zadraveczné az ismerősök hetek óta aggasztó tüneteket vettek észre, az asszony ingerlékeny, ideges lett és gyakran úgy viselkedett, mintha megtébolyodott volna. Tegnap ki is tört rajta az elmebaj és ennek áldozatul esett a kicsiny Ilonka leány. Zadraveczné kis leányával egyedül volt otthon, midőn az anyán kitört az őrület. Kirohant a konyhába, fölkapta a fejszét, azzal visszament a szobába, hogy a kegyetlen mérszárlást végrehajtsa. A kis leányt az aszta'ra fektette és a fejszével egy csapásra levágta a gyermek fejét. A rémes esetnek csakhamar híre terjedt a faluban, nemsokára a csendőrség is megérkezett, de a gyilkos asszonynyal nem sokat végezhettek. Az a hozzá intézett kérdésekre nem tudott értelmes választ adni. A csendőrség őrizet alá vette.

— **Nőizenekar.** A megnagyobbított Remény-kávéházban november hó 26-ától naponta, jó hírű nőizenekar játszik. Tisztán kezelt bel- és külföldi borok kaphatók. Pontos kiszolgálásról gondoskodik Weisz Márkus, kávé.

— **A ma esti hangverseny.** A Zenekedvelők Körének az idei évadban második fényesnek ígérkező estélye ma pontban 8 órakor kezdődik a Bika disztermében. Az estélyen a világhírű brüsseli vonósnégyes társaság működik közre. Az illusztris művészek a déli vonattal érkeznek Debrecenre Budapestről, hol kedden este tartották hangversenyüket. A mai estélyre jegyek csekély számban a nap folyamán Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében kapható, az esetleg megmaradt jegyek pedig este a pénztárnál.

— **Szélhámos leány.** Egy fővárosi lap a napokban relytélyes történetről számol be. Egy szédelgő leány, aki egy debreceni elszegényedett család sarjaként adta ki magát, megfosztott vagyonkájától egy budapesti házaspárt. Egy Schritta nevű nyugalmazott debreceni kir. ügyészné hamisított leveleivel és a debreceni árvaszék hamis okmányával tévútra vezette a házaspárt, hogy örökség vár rá s hogy azt megkaphassa, költségekre kicsalta a pénzt. A rendőrség kikutatta a szélhámos leányt, aki nem más, mint Pap Róza ismert csalónő. Soha se volt Debrecenben, mégis ezt a várost használta fel szélhámos terveinek keresztülvitelére.

— **Gyűjtogatás bosszúból.** Nádudvarról jelentik: Demjén Gábor Nádudvar egyik tekintélyes birtokosa az ugynevezett szelesi lóger kiadta Ludány Lajosné, Fekete Lászlóné és Katona Lajos gazdáknak. Ezek a takarmányfélét helyezték el a lógerben. November 15-ikén Demjén felszólította albérlőit, hogy hordozzák el a lógerből a holmijukat. Ezek azonban nem tettek elégét a főlészlítésnek a rossz időjárás miatt. Demjén megizente, hogy ha három nap alatt a lóger üres nem lesz, felgyújtja a takarmányt. A három nap el is telt. Demjén erre Ludmány Antalt bérelte fel egy koronáért, hogy gyűjtse fel a kazlakat. De ez nem tette meg a dolgot. Erre Demjén Fejes József nevű cselédét utasította a felgyújtásra, amit a cseléd teljesített s több száz kereszt buza, szalma és rozsa elégett. A gyűjtogatás miatt a károsultak a csendőrségnél feljelentették az esetet, mire az ügyészség a vizsgálatot megindította a bosszúálló birtokos ellen.

— **Notiz.** Felhívjuk sz. olvasóink figyelmét a mai számunkban közölt Borolin hirdetésre. — E szer valóban bámulatos hatása.

— **Önképzőkori ünnepély.** A debreceni kegyestanítórendi róm. kath. főgimnázium önképzőkore december hó 3-án, délután 5 órakor az intézet dísztermében ünnepélyt tart. Belépti-díj: Az 1—5 serban 2 korona, a 6—10 sorokban 1 korona, a többi sorokban 60 fillér, állóhely 30 fillér. Az ünnepély műsora a következő: 1. Lányi: Magyar népdalok. Előadja a főgimnáziumi énekkar. 2. Byron: Szabad előadás. Tartja Popper Ferenc VII. o. t. 3. Byron: Manfréd I. felv. 1. jel. II. felv. 4. jel. Előadja Kovássy Miklós VII. o. t. 4. Pablo de Saraste: Csárdajelenetek. Hegedűszóló. Előadja Adler Jenő VIII. o. t. Zongorán kíséri Popper Ferenc VII. o. t. 5. Tanulmányuton. Egyveleg. (Rákóczi induló. Elutazás. Cseh népdal. Wacht am Rhein. Svéd népdal. Kozák tánc. Angol himnusz. Ir népdal. Marseillaise. Torreador induló. Santa Lucia. Svájci népdal. Tiroi táncdal. Szerb kolo. Szózat.) Előadja a főgimnáziumi ének- és zenekar. 6. A krakéler. Vig monológ Ábrányi Emiltől. Előadja Falter Gyula VIII. o. t. 7. Mozart: Sarastro áriája a Varázsfuvolából. Énekszóló. Éneki Fischer Rezső VIII. o. t. Zongorán kíséri Szemerédi Béla V. o. t. 8. Szomaházy István: Hófuvas. Vigjáték 1 felvonásban. 9. Lehár: Jupiter induló. Előadja a főgimnáziumi zenekar.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalnál: Nyeste Istvánné ref. 81 éves, Csiszárík Irén r. kath. 21 hónapos, Bószörményi Mihály ref. 43 éves, Juhász Józsefné ref. 25 éves, V. Balogh Eszter ref. 7 napos.

— **Butorok** mindentéle fa- és kárpitozott kivitelben **Killer Ede** cs. és kir. udvari szállító butorgyáros, Piac-utca 68. sz. alatti nagy butortelepén legjutányosabb árban kaphatók.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKAN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszeti műterem.

— **Dr. Vajda József debreceni ügyvéd** irodáját Piac-utca és Szent Anna-utca sarok épületébe (gyógyszertár épület) helyezte át. — **Bejárat Szent Anna** (volt régi Teleki-u) 1. szám alatt.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

Karácsony előtt.

Az Omke. a kereskedőkért.

A kereskedelmi miniszter két év előtt rendeletet adott ki, amely szerint Budapest székesfőváros területén a karácsonyt megelőző vasárnapon az ipari és kereskedelmi elárusítást és házhoz szállítást az egész napon át egyszersmindenkorra megengedte. A vidéken azonban a szóban lévő vasárnapon az egész napon át az ipari és kereskedelmi elárusítás és házhozállítás csak abban az esetben végezhető, ha eziránt külön rendelkezés történik.

Az Omke. most az utóbbi értelemben tett javaslatot a miniszternek, kérve, hogy függesse fel az ez évi december hó 18-ára eső vasárnapra a munkaszünetet külön rendelettel a vidékre nézve is.

A kérést azzal indokolja az Egyesülés, hogy ugyanazok az igények, amelyek ezen a napon a fővárosban a munkaszünet felfüggesztését szükségessé teszik, a nagyobb vidéki városokban, sőt a kisebb községekben is megállapíthatók, továbbá, hogy a karácsonyt megelőző vasárnapok munkaideje tekintetében Ausztriában és Németországban is különleges rendelkezések vannak érvényben, végül, hogy a vasárnapi munkaszünet újabb szabályozása végett készített legutóbbi törvénytervezet már azon az alapon áll, hogy a nyílt árusítással foglalkozó üzletek a karácsonyt megelőző vasárnapon az egész országban az egész napon át nyitva tarthatók legyenek.

Habár Mihály a fogházban.

Nem kapott halasztást.

A „Wekerle—Kossuth-kormánypanamá” című röpirat szerzője, Habár Mihály lapszerkesztő ma délelőtti tíz órától kezdve a budapesti ügyészség fogházában van, ahol megkezdte a jogerős két hónapi és két heti fogházbüntetés kitöltését. Halasztást hiába kért az ügyészségtől, nem kapott s mivel dr. Sélley Barnabás kir. főügyész helyettes idezésére nem jelent meg, ma reggel detektívekkel állíttatta elő és tudomására hozta, hogy nyomban meg kell kezdenie a büntetést.

Habárt előállítják.

A főkapitányság ma reggel átiratot kapott az ügyészségtől, amely felszólította a rendőrséget, hogy Rákospalota, Pap-utca 2. szám alatt lakó Habár Mihály lapszerkesztőt állítsák elő. A főkapitányságtól detektívek mentek ki Rákospalotára és az előállítást azonnal foganatosították.

Még tíz óra sem volt, a mikor Habár Mihály egy fogházör kíséretében elhagyta dr. Sélley Barnabás főügyész helyettes hivatalos helyiségét.

— Ma reggel — mondta Habár munkatársunknak — detektívek jelentek meg a lakasomon és előállítottak az ügyészségre. Sélley főügyész helyettes ur tudomásomra adta, hogy azonnal meg kell kezdenem a büntetés kitöltését. Én mondtam a főügyész helyettes urnak, hogy úgy tudom, — az igazságügyminiszter ur halasztást ad, amire azt válaszolta Sélley, hogy neki erről nincsen értesülése.

Nincsen halasztás.

A bűnvádi perrendtartás 509. szakasza értelmében két hónapi halasztást adhat az ügyészség is saját hatáskörében, ha a büntetés azonnal való megkezdése az elítéltnak, vagy a családjának súlyos anyagi károkat

okozna és ha nem kell a szökésétől tartani. Dr. Sélley Barnabás főügyész helyettes kijelentette munkatársunknak, hogy azért állította elő Habárt, mert fölhevítésére nem jelent meg és azért nem adott halasztást, mert Habár Mihály kérelmének a megokolása nem olyan volt, amely az 509. szakaszban foglalt méltányossági okok alapján indokoltá tette volna a halasztást.

Az elkészített felfüggesztés.

Az igazságügyminiszter tegnap délelőtti felfüggesztette a büntetés végrehajtását, az irat azonban elkésve érkezett az ügyészségre. Most pedig már, hogy Habár megkezdte a két és fél hónapi fogházát, csak a büntetés megszakításáról lehet szó. Dr. Gál Jenő védő tegnap Bécsbe utazott s így ma nem tehetette meg a kellő lépéseket védelem érdekében. Helyettese, dr. Gál Miklós sürgős kérvényt adott be az igazságügyminiszterhez, akitől a büntetés megszakítását kérte.

TÁVIRATOK.

A függetlenségi párt győzelme.

Nagyenyed, november 29. A tegnap bevégeződött törvényhatósági bizottsági tagválasztások Nagyenyeden az ellenzék, a függetlenségi és 48-as párt teljes győzelmével végződtek. Tizenegy helyre ugyanannyi függetlenségi jelöltet választottak meg, a munkapárt legnagyobb erőfeszítése dacára. Ma Nagyenyed városának tizenhét választott bizottsági tagja mind ellenzéki. Majdnem teljes számban jutottak be a függetlenségi jelöltek a megye többi kerületéből is. A munkapárt mostani vereségének tulajdonítható az, hogy Balázs Endre, nagyenyedi pénzügyigazgatósági segédtitkár, aki a képviselőválasztás alkalmával a függetlenségi jelöltre szavazott, a pénzügyminiszter hirtelen áthelyezte Nagykárolyba. Az általános képviselőválasztások lezajlása óta ez a nyolcadik áthelyezés a pénzügyi és adóhivatali tisztviselők közül, akik egy-két kivétellel, függetlenségi érdeklődők. Így hova-tova a nagyenyedi függetlenségi párti tisztviselőket az ország különböző városába szórták szét.

A hosszupályi-i petíció.

Budapest, november 29. A biharmegyei hosszupályi-i választókerületben az általános választások alkalmával Beöthy Lászlót, Bihar megye főispánját, választották meg 21 szótöbbséggel Fisch Ernő Justh-párti ottani földbirtokossal szemben. A kisebbségben maradt párt a választást petícióval támadta meg, amelyet a kir. Kuria november 8-án és ma folytatólagosan tárgyal. A tárgyalást holnap folytatják, előreláthatólag több napig fog tartani.

Rend Mexikóban.

Mexikó, november 29. A zavargásokat teljesen elnyomták. Mindenütt helyreállt a rend és nyugalom. Az Unió kongresszusa Porfirio Diaz elnöknek bizalmát fejezte ki.

Tolsztojn haldoklik.

Varsó, nov. 29. Tolsztojn állapota a tegnapi könnyű javulás után ismét rosszabbodott. A grófné aggóniában fekszik. Az orvosi konzilium akut tüdőgyuladást állapított meg. Minthogy a grófné szív működése gyengül, a katasztrófa minden órában beállhat.

Két testvér halála.

Barót, november 29. Orosz János szárhegyi gazda udvarán kutatásott két fia, a 21 éves Péter és a 19 éves János. Már jó mélyen tartottak, amikor a kut falai, amelyek nem voltak megtámasztva, beomlottak és a két testvért maguk alá temették. A közelben nem volt senki, aki segítségükre sietett volna és a két fiatal legény ott fult meg a sáros földtömeg alatt.

A legénység zsoldja.

Bécs, november 29. A „Fremdenblatt” írja: Mint értesülünk, a legénységi zsold emelése, amelyet a hadügyi kormányzat a folyó évre szóló költségvetésben kért és amelyet a delegáció megszavazott érvénybe fog lépni.

Nagy hajókatasztrófák.

Hamburg, november 29. A tömeges hajószerecsentlenségekről még a következőket jelentik: Éjjel erős köd volt, úgy, hogy körülbelül nyolcvan hajó kénytelen volt horgonyt vetni. Dél előtt szokatlanul sok gőzös mozgott a szűk hajóvonalon és hét összeütközés történt. Tizenkét hajó megrongálódott és kettő közülök elmerült.

Láng Etel halála.

Budapest, november 29. A Századosuton, a városi kislakások egyikében, ma éjjel belső elvérzésben hirtelen meghalt Láng Etel 53 éves nyugalmazott színésznő. A rendőrség, miután az elhunyt színésznőnek itt semmiféle hozzátartozója nem volt, a holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállította. Láng Etel kedvelt komikája volt csaknem valamennyi budapesti színháznak, volt a Népszínház, Magyar színház, Városligeti színház, több orfeum tagja; a közönség, bár Láng Etel komikuma kissé vaskos volt, mindig szerette. Csak három évvel ezelőtt ment nyugdíjba, nagyon elhízott és állandóan betegeskedett. A halál sok szenvedéstől váltotta meg.

A 1911. évi esküdtek.**Az esküdtbírák főljajstroma.**

A debreceni kir. törvényszék elnöke most becsátotta ki az 1911. évi esküdtek lajstromát, amelybe a következő debreceni lakosokat vették föl:

Aberle Raimund, Aczél Henrik, Ackerman Pál, Alber Kálmán, Almási Ferencz, Andorffy Béla, Antalfy Ferencz, Arany, Árpád, Aszmann Ferencz, Dr. Bacsó Dezső, Bakos Tibor, Bakóczy András, Dr. Balázs Bertalan, Dr. Balkányi Miklós, Balla Lajos, Balla Mihály, Dr. Balogh Géza, Balogh Péter, Dr. Barna László, Barra Gyula, ifj. Barta Dániel, Barta Lajos, Bartha Mihály, Bartha Ferencz, Dr. Bay István, Banolicza Pál, Bánk Árpád, Bárány Henrik, Bárdos Géza, Beck Antal, Benedek Lajos, Dr. Benkő Lajos, ifj. Berényi Gábor, Berényi Lajos, Bernát Jenő, Bernfeld Sámuel, Berzöffy Vincze, Besenyey Gyula, Beznák Aladár, Békés Gyula, Bikfalvi László, Biró Pál, Bisutka István, Blatner Kálmán, Bodnár József, Borbély Ferenc, Bodnár Pál, Bornemisza Károly, Borus István, Dr. Borzsovay Jenő, Bozóki Mihály, ifj. Bozzay Pál, Böszörményi Kálmán, Bör István, Brunn Zsigmond, Bundi Sándor, Busi András, Csanak János, Csapó Péter, Dr. Csath Sándor, Csáthy Ferenc, ifj. Csobai Péter, Csobán István, Csontos Gyula, Csűrös Béla, Cziczó Lajos, Daku

István, Dankó Imre, Dapsy Miklós, Dr. Darkó Jenő, Darvas Miksa, Dávid Zoltán, Dávid Zoltán, Dávid Jakab, Deutsch Ignác, Deutsch Lajos, Dessert Cergely.

Folytatjuk.

KÖZGAZDASÁG.**Eudapesti gabonafőzsde.**

(Déli zárlat.)

Budapest, nov. 29.

Változatlan áron elkelt 8000 mm. buza. Minden egyéb változatlan.

A határidőzlet iránya ösztönzés hiányában nyugodt volt. A gabonaneműek ára szilárd megnyitás után a malmok tartózkodása folytán lemorzsolódott. A forgalom szűk keretben mozgott.

buza ápr.	10 99—11 02.
buza máj.	10 97—10 88.
buza okt.	10 62—10 57.
rozs ápr.	7 84—7 86.
rozs okt.	— — — —.
zab ápr.	8 40—8 39.
tengeri máj.	5 62—5 60.

Értéktőzsde. Osztrák hitel 668,25. Magyar hitel 857,75. Irányzat: folytatólagos eladásokra l nyha.

A malmok üzemkorlátozása. Megirtuk, hogy a budapesti és vidéki malmok raktáraiban az utóbbi hetekben jelentékeny készletek halmozódtak fel s mindenfelé érezhetővé válik a buzáhiány. A malmok ezért üzemkorlátozást terveznek december 15-étől kezdve. Elvben már meg is egyeztek abban, hogy januártól márciusig hetenként csak 5 napon át dolgoznak. Az üzemkorlátozás életbe is fog lépni, hacsak váratlan akadály esetleg közbe nem jön.

Új nemzeti pénzügyi intézet a Felvidéken. A pánszlávok Nyitra városában Mestyanszka Banka cég alatt bankot alapítanak, amellyel a pánszláv agitációknak akarnak szolgáltatásokat tenni. A bank élén több ismert pánszláv agitátor áll. Nyitrán a magyarság körében erős mozgalom indult meg, hogy a pánszláv bankkal szemben erős nemzeti pénzügyi intézetet szervezzenek.

REGÉNY.**A régi jó világból.**

II-ik kötet.

VII.

Folytatás.

Kupecz Mihály ezalatt ment vágatva, mint akit a kárhozat angyala üdöz és nem tudta mit csinál.

Borus, hideg őszi nap volt, de szívében mintha pokol tüze lobogna; feje fölött az ég lomhán gomolygott ideilen felhőfoszlányokban; de még ideitlenebb zagyalékban kóvályogtak fejében a gondolatok; a földön csipős, nyirkos szél csátangolt és ahol a test érte, mintha borotvával metélnék, de mindezt Kupecz Mihály nem érezte; nem tudta, hol jár; nem tudta, mi történik körülötte; csak azt tudta, hogy iszonyuan meg van gyalázva és e tudatra mintha az egész természet bősztült haragra zudult volna, úgy tuszkolja, ösztökölje: boszura, boszura!

Azért vált az ég olyan szintelen rongyolká, azért gomolyognak a felhők olyan lomhán feje fölött; ezek mind föl vannak lázítva, hogy rajta e gyalázat megtörtént és a szél azért üvölt olyan vad veszettséggel, hogy fülébe ordítsa a szót: boszu! boszu!

Oh, ha ő így becsatangozhatná e föl det.

Ha elseperhetné az egész emberfajt,

amely neki egytől egyig halálos ellensége és úgy üdözi bánalmával, gyalázatával, hogy szeretne szökni tőlük, el, messze, ahol senki sem ismeri.

Igen! szökni! itthagyni e gonosz embereket!

De előbb boszu! boszu!

Ugy ég, úgy tombol e vágy kebelében! Mintha szive lángra gyuladt volna!

E lángot ha az emberek közé szórhatná, hogy pusztulnának el valamennyien, és nem maradna meg belőlük, csak a hamu, melyet a dühöngő szél szertekavargatna a semmiségbe!

Igen, láng! tűz!

Es mintegy földöntuli kinyilatkoztatás, úgy kapta meg őt ez eszme.

Meggyujtani a házakat...

Mindegyiket külön-külön...

Pozsár József házat... azt pedig kétszer!

Meggyujtani a falut...

Éjszaka, mikor mind földel alatt vannak azok a gonoszok, hogy egytől-egyet benéjenek...

Ez a vadul üvöltő szél belecsapna, nagy, iszonyu orditásával, hogy mind magasabban lobbanna fel majd, fellobbanna egészen az égig!

Es fölizgatott lelkében mindezt ő nem csak gondolta, hanem egészen tisztán is látta maga előtt.

Látta, mint csapkod föl a lobogó láng a sötét éjszakában ég felé; mint repül az a vérszínű szörnyeteg házról-házra; mint nyaldossa meg rengő kékes fehér nyelvvel, mintha előbb megkóstolná, ha jóízűen esik-e majd neki; mint veti magát reá aztán egész pusztító hatalmával; mint csapkod föl az a veres jobogó, összekeverve füsttel, zsarátnokkal, sziporkával.

Hallotta, mint repedeznek a házak födelei, mint recsegnek az összeomlodozó falak; mint töltik meg a levegőt a tűzbe szorult emberek és állatok a kétségbeesés egerázó ordításával.

Ezt mind világosan látta és tisztán hallotta.

Kivált az orditást.

Azt a dühöngő szél egész valójában ordította fülébe.

Csak úgy csurgott a vér lova oldalából amint egyre sebes futásra sarkantyuzta szegény állatot.

Minél sebesebben futott, annál veszetebből zudította a szél a kétségbeesettek jajveszékését fülébe és annál nagyobb örömmre lázongott föl lelke.

Azért, mert ez mind az ő saját mivelsz.

Ezt ő fogja véghez vinni, az ő halálos ellenségein.

Igen, halálos ellenségein, azokon az embereken, akik az ő gyalázatára, az ő megrontására törnek.

Amint így az elkárhozott lélek vadon őrdöngésének átengedte magát, úgy szorongott a szive a nagy örömtől, amely ott egyszerre előtámadt.

Es öntudatlanul kiszaladt belőle az a fenyegetés:

— No, várjatok csak! Majd megmutatom, ki vagyok!

— Ugy van, Mihály gazda!

Meg kell nekik mutatni, kik vagyunk mi! — hallatszík most egy hang oly közel hozzá, hogy Kupecznek úgy tetszett, mintha vele ugyanazon egy lovon ülne, aki e szavakat kiejt.

Iszonyu elremüléiben úgy megrántotta a kantárt, hogy a ló megbokrosodott, Kupecz pedig úgy reszketett egész testén, hogy alig bírta magát a nyeregben tartani.

— Na, na, hát én mit vétettem, hogy engem akar elgázolni? — hallatszék újra e hang, amelyről most Puczer Csicsára ismert.

Folytatjuk.

Felelős szerkesztő: PÖSCH DEZSŐ.

**MAGYAR-HORVÁT
TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T.**

**Fiuméből Dalmáciába és
Olaszországba.**

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalato, Gravosa (Ragusa) Curzola, Castelnovo és Cattaroig. Az utazás tartama Gravosáig csak 20, Catteroig csak 24 óra.

Fiume-Velence: hetenként 6 gyorshajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként három gyorshajó.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Velencében és Annonában az olasz vonatokkal csatlakozik és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a KÖZPONTI MENETJEGYIRODA, Budapest, (V. Vigadó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókirodáit.

Fővárosi elsőrendű

férfikalap és divatáru

üzletbe egy idősebb segéd, ki üzletvezetői teendőkre alkalmas, és egy fiatalabb segéd felvételnek.

Ajánlatok működés és fizetési igény megjelöléssel e lap kiadóhivatalába „Főváros” jelige alatt küldendők.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszér

A DR. BOROVSZKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Ez a háziszér hatásában és erőalkotásában **felülmulthatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,** továbbá minden meghülés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás, ízületi lob és zsámbán** szenvedők, végül **égési sebek** fájdalomnak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testóvó háziszér.**

Kapható városunkban a következő cégekknél: STEINER MANÓ gyógyszerésznél, NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEÜTSCH LAJOS MIHALOVITS JENŐ, MÁYER JENŐ és BÉLA STERN JÓZSEF és FIA kereskedőknél.

Készítik:

Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület Fő-utca 77/c. szám.

Házlebontás miatt mélyen leszállított árak!

Telefon 330.

Álaptíftatott 1901-ben.

Telefon 330.

Norovitz Zsigmond papirkereskedése

Debreczen, Piac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Minden iskolában érvényes

füzeteket

rajzeszközöket

vonalzókát

rajztáblákat

rajztömböket

Üzleti könyvek

(strazza, pénztári és főkönyvek)

bámulatos olcsó árban.

Irodai papírok és írószerek

nagy választékban.

Anthracen író- és másoló tenták

gyári árban.

A Kereskedelmi Iskolákban szükségelt összes füzetek, rovatolt papírok legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban.

ÉRCZY KÁLMÁN

gépjavító ipartelepe

Debreczen, Hatvan-utca 53.

Van szerencsém tudomásul adni, hogy Debreczen, Hatvan-utca 53. szám alatt szabadalmazott lópatkógyárammal egybekötve egy nagyobb szabású **gépjavító ipartelep** és gazdasági gépraktárt létesítettem, továbbá sikerült a Pálfi-féle nyers **olaj motorgyár** kizárólagos képviselőjét megnyerem.

Ipartelepem a legmodernebb gépekkel van felszerelve, úgy, hogy mindennemű gépek, cséplő garnitúrák szakszerű kijavítására malomberendezések átalakítására, kazán szerelések, javítások és befalazások szakszerű eszközölkészésre, tüzszekevények készítésére, mindenféle repedések és törések gyors **hegesztésére**, mezei vasutak felépítésére vállalkozom. S midőn szolgáltataimat felajánlom, ígérem, hogy jó munkát és pontos kiszolgálást nyújtok mérsékelt díjazásért. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Érczy Kálmán.

Uj! Uj! Uj!

Ruhakölcsönző Intézet

LATINKA LAJOS

szabó, vegytisztító és javító Intézete

BATTHYANYI-UTCA 12.

Ruhakölcsönző vállalata. Mindennemű jelmez és alkalmi ruhák nagy választékban. — Színi előadásokra, szüreti és álarcos alkalmakra. — Vidékre is csekély díjért kölcsön kaphatók. **Külön osztály.** Uraságoktól levett ruhákat a legmagasabb árakban veszek s rendbe hozva olcsón árusítom.

Ötvenyök 1 órán belül szépen kivasalhatnak 1 kor. 20 fillérért.

Becses pártfogást kér

Latinka Lajos.

OLCSÓ ÁRAK!

Tegyen egy kártyára 5 fillér bélyegyet és nyerhet

december 27-én 1 millió koronát

ha megrendel nálunk

Convertált Magy. Jelzalogrsorsjegyet

darabonként 40 havi K 5.10 részletre

" 34 " " 5.80 "

" 25 " " 7.30 "

Ezen sorsjegy évi 6 húzásban 1 millió, 500,000, 300,000 kor. f. és számos nagy mellényereményre játszik és minden sorsjegyet Okvetlen ki kell sorolni legalább is a 190 koronát érő legkisebb nyereményvel. Bármely nyeremény már az első részlet befizetése után egészben a vevőt illeti. Ha tehát az első részletet postautalványon vagy levélbélyegben megkapjuk, megküldjük a megvásárolt sorsjegy számát tartalmazó vételi okmányt, melynek alapján azonnal játékjogosult. A többi részlet befizetése minden postahivatálnál portómentes, mert megfelelő bef. lapokat is küldünk. A részletek ki fizetése után az eredeti sorsjegy bármikor korábban is átvethető. Sorselési lapot havonta ingyen küldünk. **Aki az első két részletet egyszerre küldi, annak a harmadikat elengedjük, miről nyugtát adunk.** Araink hatósági ellenőrzés mellett törvényesek. **Eladókat bárhol alkalmazzunk.**

Magyar Mercobank r.-t., Budapest,
Ferencz J.-tér 5. (Gresham pal.)

Ékszerész

és órás

üzletemet

Piac-u. 32.

szám alá,

a volt **Szedlák-házba**

helyeztem át és azt pazar fényvel berendezve

megnyitottam.

Szebbnél-szebb

Menyasszonyi ékszerek
Ezüstkelengyék.

Gyönyörű disztárgyak.

Alkalmi ajándékok.

Pontos órák.

Ritka izlésű aranyeműek.

Remek

Ujdonságok.

Csoda olcsó áruk!

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

ROSE DEZSŐ

órák és ékszerész

Piac-u. 32.

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota.

CINOS BUTOROZOTT SZOBA kiadó 1, esetleg 2 fiatalember részére Péterfia-u. 54. sz. a.

CZIMBALOMÓRÁKAT ad jutányos árért Láposy Hegedűs Sarolta okleveles cimbalomtanítónő. Péterfia-u. 61. sz. a.

Ducika crém, páratlan hatású arczsépitő szer ára 1 K. **Ducika szappan**, ára 70 fill. **Ducika puder**, három színben ára 1 K. **Kárpáti szesz** rövid idő alatt megszünteti a csuzos-reumás fádalmakat egy üveg ára 1 korona.

„Menthol“ **jegec sósborszesz**, az eddigi Sósorszeszek között leghatásosabb 30—50 fill. és 1 koronás üvegekben.

A fentiek csakis a

Balázs Ödön utóda

Harsányi Lajos

„Reménységhez“ címzett gyógyszer-tárában Debreczen, Csapó-utca 18. szám.

KIADÓK

1911. Május hó 1-étől

a főtér legforgalmasabb helyén 89. szám alatt

töbrendbeli lakások és boltelhelyiségek
Alkalmas irodáknak pénzintézeteknek
Ugyanott kiadó fényirodának alkalmas kerthelyiség. Értekezhetni:

Blattner Gyula

tulajdonosnál.

Piacz-utca 69. szám alatt.

Telefon 468.

Olcsó árban lehet vásárolni!

ZAVATZKY LEO

Debreczen, ideiglenes Barack
a Bikával szemben.

Szővet, flanell, csipke, selyem-Blouzok, gyermek-ruha, téli alsó tricót, keztyű, harisnya, csipke, szalag.

Női és férfi fehérnemű

nagy választékban.

Művirág!

Kézitáska!